

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Факультет педагогіки та психології

Кафедра історії

Проректор із науково-педагогічної роботи
О.А. Кузнецова

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НОВІТНЯ ІСТОРІЯ КРАЇН АЗІЇ ТА АФРИКИ

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.03 Історія

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія, правознавство)»

2020-2021 навчальний рік

Розробник: кандидат історичних наук, доцент Іванова Т. Ю.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії
Протокол № 1 від «26» серпня 2020 року

Завідувач кафедри (Рижева Н.О.)

« 26 » серпня 2020 р.

Анотація

Азія - найбільша частина світу. Тут проживає більша половина людства. На її нескінченних просторах виникли стародавні цивілізації з високою матеріальною та духовною культурою, тут зародилися три світові релігії, а зараз формуються специфічні моделі соціально-економічного розвитку: японська, китайська, модель розвитку країн-експортерів нафти, тощо.

Роль і місце африканських країн на міжнародній арені в сукупності непорівнянна з тією роллю, яку відіграють США, Китай, держави Євросоюзу і навіть Латинської Америки. При цьому до теперішнього часу чисельність населення Африки досягла 1 млрд. чол., займаючи за цим показником друге місце в світі після Азії.

Афро-азіатський регіон – перехрестя важливих морських комунікацій. Південно-Західна Азія знаходиться на перехресті важливих світових міжконтинентальних шляхів (морських, повітряних і сухопутних), які з'єднують країни Європи з країнами Африки, Південної і Південно-Східної Азії, Австралії і Океанії. Важливою складовою сполучення морських шляхів в цьому субрегіоні є Суецький канал, протоки Босфор і Дарданелли. Біля узбережжя регіону прокладені важливі міжнародні морські комунікації: з Чорного моря через протоку Босфор і Дарданелли – в Середземне море і далі через Суецький канал і Червоне море – в Індійський океан.

У вище викладеному позначається актуальність курсу.

Новітня історія країн Азії і Африки як навчальний курс є об'ємною дисципліною, як в територіальному, так і хронологічному плані. Основною метою вивчення даного курсу є вироблення у студентів цілісної картини соціально-економічної еволюції східних держав і народів, їх політичного і культурного розвитку в контексті всесвітньо-історичного процесу впродовж XX століття та сучасності.

Ключові слова: цивілізація, Азія, Далекий Схід, Африка, Близький Схід, Новітній час, релігія, внутрішня політика, зовнішньополітичний курс, етноси, культура, геополітика, «Холодна війна»

Annotation

Asia is the largest part of the world. More than half of humanity lives here. Ancient civilizations with high material and spiritual culture arose in its endless spaces, three world religions were born here, and now specific models of socio-economic development are being formed: Japanese, Chinese, model of development of oil-exporting countries, etc.

The role and place of African countries in the international arena together is incomparable with the role played by the United States, China, the European Union and even Latin America. At the same time, the population of Africa has reached 1 billion people, ranking second in the world after Asia.

The Afro-Asian region is a crossroads of important maritime communications. Southwest Asia is at the crossroads of important global intercontinental routes (sea, air and land), which connect European countries with Africa, South and Southeast Asia, Australia and Oceania. An important component of the sea route in this subregion is the Suez Canal, the Bosphorus and the Dardanelles. Important international maritime communications are laid along the coast of the region: from the Black Sea through the Bosphorus and the Dardanelles - to the Mediterranean Sea and then through the Suez Canal and the Red Sea - to the Indian Ocean.

The above indicates the relevance of the course. The recent history of Asia and Africa as a course is a three-dimensional discipline, both territorially and chronologically. The main purpose of studying this course is to develop in students a holistic picture of the socio-economic evolution of Eastern states and peoples, their political and cultural development in the context of the world historical process during the twentieth century and today.

Key words: civilization, Asia, Far East, Africa, Middle East, Modern times, religion, domestic policy, foreign policy, ethnic groups, culture, geopolitics, Cold War.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання – пошуково-дослідницький проект .	Спеціальність 014 Середня освіта Спеціалізація 014.03 Середня освіта (Історія) Освітня програма Середня освіта (Історія, правознавство)	Рік підготовки:
		4
Загальна кількість годин – 210		Семестр
		VII
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: бакалавр	Лекції
		30
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1596		Практичні, семінарські
		40
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		140
		Вид контролю: іспит

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 210 год.: 70 год. – аудиторні заняття, 140 год. – самостійна робота (30% / 70%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання – пошуково-дослідницький проект .	Спеціальність 014 Середня освіта Спеціалізація 014.03 Середня освіта (Історія) Освітня програма Середня освіта (Історія, правознавство)	<i>Рік підготовки:</i>
		4
<i>Семестр</i>		
VII		
Загальна кількість годин – 210		<i>Лекції</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Ступінь: бакалавр	16
		<i>Практичні, семінарські</i>
4		
<i>Лабораторні</i>		
<i>Самостійна робота</i>		
190		
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1597		Вид контролю: іспит

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 210 год.: 20 год. – аудиторні заняття, 190 год. – самостійна робота (30% / 70%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: - ознайомлення студентів з основними особливостями політичної, соціально-економічної та культурної історії країн Азії та Африки у ХХ – на початку ХХІ ст.;

- формування системної уяви студентів про провідні, визначальні тенденції розвитку афро-азійського світу у новітній час;

- розкриття основних етапів розвитку східного та арабського суспільств, визначення його місця і значення у рамках світових історичних цивілізацій ХХ – початку ХХІ ст.;

- виховування у студентів почуття поваги до соціально-економічних і культурних досягнень інших народів та інших релігій світу.

Завдання курсу:

- поглиблене вивчення історії країн Азії та Африки, що має особливо важливе значення, оскільки всіх народів світу споріднює спільність історичних доль. В політичній історії країн Далекого та Близького Сходу, Центральної та Південної Азії, Африканського континенту ми знаходимо коріння, початки певних конфліктів, інтеграційних і дезінтеграційних процесів, що стали реальністю на початку ХХІ ст. У сучасних умовах від характеру та спрямованості відносин між країнами афро-азіатського регіону багато в чому залежить мир і співробітництво всього світу.

- формування у студентів уявлення про різноманіття варіантів розвитку країн афро-азіатського регіону у новітній час;

- аналіз моделей державного устрою та функціонування економічних систем ключових країн Далекого Сходу, Південної і Південно-Західної Азії, Африки, Близького і Середнього Сходу у сучасність;

- формування розуміння та вміння студентів системно й історично аналізувати головні тенденції, які мали і мають місце в усіх галузях життєдіяльності азійських і африканських народів; виявлення особливостей історичних процесів у кожній окремо взятій країні;

- формувати у студентів повагу до народів афро-азіатського регіону, їх історії, релігії та культури.

Передумови для вивчення дисципліни: програма змістовно взаємопов'язана з іншими дисциплінами навчального плану бакалаврів, і, перш за все з дисциплінами «Історія країн Азії та Африки», «Нова історія країн Європи та Америки», «Новітня історія країн Європи та Америки», «Політологія», «Етнологія», «Джерелознавство», «Актуальні проблеми історії країн світу», «Культурологія та світова культура», «Європа та Америка в міжнародних відносинах», «Актуальні проблеми міжнародних відносин», «Зовнішня політика країн Західної Європи та США», «Історіографія всесвітньої історії», «Історія релігійних та етичних вчень», «Історія міжнародних відносин» тощо

Навчальна дисципліна складається з **7 кредитів (210 год.):**

Програмні результати навчання:

Знання (ПРЗ):

ПРЗ-1. Знає історичну термінологію та наукову періодизацію історичних процесів. Знати основні концептуальні підходи, що використовуються при періодизації вітчизняної та світової історії.

ПРЗ-2. Знає та розуміє основні концепції, теорії та етапи розвитку історичної, правової та суміжних гуманітарних наук, орієнтується на їх сучасні досягнення.

ПРЗ-3. Знає методи формування історичних понять і закономірностей та розуміє взаємозв'язок між ними.

ПРЗ-7. Знання вітчизняної та світової історії: знання основних історичних процесів та подій усіх континентів від давнини до сьогодення, їх взаємозв'язок, сучасні напрями дослідження, закономірностей соціально-економічного розвитку українських земель.

Уміння (ПРУ):

ПРУ-2. Уміє пояснити та провести аналіз суспільних явищ, процесів та тенденцій у державі та світі, концепцію сталого розвитку суспільства.

ПРУ-8. Характеризує об'єктивно та неупереджено історичні події та постаті різних історичних періодів.

ПРУ-9. Уміє переносити систему наукових історичних знань у площину навчального предмета Історії, чітко і логічно розкривати основні теорії та етапи розвитку історичної науки.

ПРУ-11. Застосувати принципи підготовки матеріалів до публікації. Здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою.

ПРУ-15. Уміє збирати, обробляти, узагальнювати інформацію для створення глибокої бази знань про історичні та соціально-економічні та культурні процеси в Україні, на європейському континенті, у світі загалом. Вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, соціально-економічні, правові події та явища.

ПРУ-16. Уміє володіти методикою джерелознавчого аналізу. Вміння аналізувати джерела. Пошук, розуміння та використання архівних, музейних джерел з історії та права.

Комунікація (ПРК):

ПРА-1. Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.

ПРА-2. Здатний аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.

ПРА-3. Здатний створювати рівноправне і справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями:**

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Знання та розуміння предметної області (історія, право) та розуміння професійної діяльності.

ЗК-3. Здатність працювати в команді. Готовність спілкуватися із спільнотами для розвитку професійних знань і вмінь, осмислення практик. Уміння будувати суб'єктно-об'єктні відносини у професійній діяльності, здатність до активної співпраці та роботи в команді.

ЗК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації. Володіння основами наукових досліджень. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Вміння формулювати задачу, для її вирішення використовувати потрібну інформацію та методологію для досягнення обґрунтованого висновку. Знання стандартів, необхідних для наукового дослідження та опублікування його результатів, зокрема критична обізнаність та інтелектуальна чесність.

ЗК-5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. Вміння застосовувати на практиці знання та дослідницькі вміння, здатність до організації і планування, готовність до прийняття самостійних рішень, відповідальність за результати діяльності.

ЗК-6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до саморозвитку, самоаналізу, ідентифікації у професійній діяльності. Уміння бути сучасно навченим. Проінформованість з проблем інновацій в галузі освіти, використання різноманітних освітніх технологій і засобів навчання.

ЗК-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, вміння правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями, а саме неофіційним, офіційним та науковим.

ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність до співпраці, генерувати ідеї, розв'язувати проблеми.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК-1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності; застосовувати знання про сучасні досягнення з історичної, педагогічної та юридичних наук; здатність аналізувати та оперувати арсеналом сучасної академічної історичної науки, історичними знаннями зі спеціальності; здатність інтегрувати та використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін для аналізу й пояснення історичних фактів, явищ, процесів.

ФК-2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах. Здатність використовувати навички роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для рішення практичних завдань в галузі історії, юриспруденції та освіти.

ФК-3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з історії.

ФК-4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації та корекції навчально-виховного процесу, здійснення структурування навчального матеріалу.

ФК-5. Здатність характеризувати досягнення історичної науки. Здатність характеризувати та визначати історичні джерела (пам'ятки). Здатність володіти навичками історіографічного й джерелознавчого аналізу та методами пошуку нових форм дослідження. Здатність вести пошукову краєзнавчу роботу, виявляти, досліджувати та сприяти збереженню історико-культурних пам'яток.

ФК-6. Здатність чітко і логічно відтворювати історичні знання, оцінювати політичні, соціально-економічні, правові факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.

ФК-7. Здатність формулювати тексти та короткі описи (есе) на основі сучасної (оновленої) історичної інформації, яка може бути використана в подальшій професійній діяльності (архівах, музеях, місцевих органах влади, журналістиці).

ФК-9. Здатність брати на себе відповідальність, бути активним у прийнятті рішень, суспільному житті, урегулюванні конфліктів ненасильницьким чином, функціонуванні та розвитку демократичних інститутів суспільства.

ФК-10. Здатність формувати високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру та історичну національну гідність.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1. Країни Далекого Сходу у II половині XX ст.

Тема 1. Східна Азія у 1945- 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.

Кредит 2. Країни Південної Азії у II половині XX ст.

Тема 2. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 1945 - 1999 рр.

Кредит 3. Країни Південно-Східної Азії у II половині XX ст.

Тема 3. Південно-Східна Азія у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.

Кредит 4. Ісламський світ у II половині XX ст.

Тема 4. Турецька республіка у 1945-1999 рр.

Тема 5. Іран у 1945-1999 рр.

Тема 6. Афганістан у 1945-1999 рр.

Тема 7. Арабські країни у 1945- 1999 рр.

Кредит 5. Тропічна й Південна Африка у II половині XX ст.

Тема 8: Країни Тропічної Африки у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.

Тема 9. Країни Південної і Східної Африка у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку

Кредит 6. Країни Східної Азії на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)

Тема 10. Східна Азія у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток

Кредит 7. Країни Близького Сходу та Африки на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)

Тема 11. Близький схід у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.

Тема 12. Країни Африки у 2000- 2020 рр.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Країни Далекого Сходу у II половині XX ст.

Тема 1 . Східна Азія у 1945- 1999 рр.

Соціально-економічний і політичний розвиток.

Японія 1945- 1999 рр.

Капітуляція Японії. Японія в період окупації США (1945-1952 рр.). Післявоєнні реформи в Японії. Конституція 1947 р.

Діяльність ліберально-демократичної партії (ЛДП) та прихід до влади уряду Хаято Ікеда (1960-1964 рр.).

«Японське економічне диво» - відродження японської економіки (середина 1950-х – 1973 рр.). «План Ікеда» та курс кабінету Сато. Фактори прискореного зростання японської економіки. Патерналістська модель управління підприємствами і фірмами. Економічна теорія У. Демінга. Причини успішного проникнення японських товарів на зарубіжні ринки. Негативні наслідки прискореного економічного розвитку. «Шок Ніксона» і його вплив на політичне та економічне життя Японії. Нафтова криза 1973 року і його роль у розвитку японської економіки. Варіанти вирішення енергетичної кризи в Японії. Програми «сонячне» і «місячне світло».

Питання про сили самооборони Японії. Поява нових політичних сил. Партія «Комейто». Зростання радикалізму в японському суспільстві. Падіння престижу ЛДП. «Справа Локхйд» (1976-1993 рр.). Спроби подолання кризи всередині ЛДП.

Діяльність урядів Д. Судзукі (1980-1982 рр.) і Я. Накасоні (1982-1987 рр.). Неоконсервативна хвиля в Японії. Дискусії про бюджет, податки і державному секторі економіки. Проблема введення споживчого податку. Експортний бум початку 1980-х рр. Особливості японського маркетингу. Дворівнева система промисловості. Проблема екології і її рішення. Політичні скандали 1980-х рр. «Справа Рікруто». Питання про кадрові перестановки в ЛДП. Проблема корупції. Діяльність першого коаліційного уряду. Спроби створення двопартійної системи.

Соціально-політичний розвиток Японії у 90-х рр. Суперечки всередині ЛД партії. Розкол та поразка ЛДП на виборах 1993 р. Прихід до влади блоку опозиційних партій. Уряд М. Хосокава.

Падіння темпів економічного зростання японської економіки на початку 1990-х рр., їх причини. Діяльність японських урядів наприкінці XX - початку XXI ст. щодо подолання економічних труднощів. Науково-технічна стратегія на початку XXI ст. Перспективи розвитку японської економіки.

Зовнішня політика Японії у II половині XX ст.

Китай у 1945- 1999 рр.

Китай після II світової війни. Післявоєнний розкол країни та громадянська війна 1946-1949 рр. Проголошення КНР та початок будівництва соціалізму. Соціально-економічні експерименти та «культурна революція» в Китаї.

Китайська Народна Республіка в 1961-1976 рр. Наслідки політики «великого стрибка». Розстановка сил у Комуністичній партії Китаю на початку 1960-х рр. Тимчасовий відхід Мао Цзедуна від публічної політичної діяльності та його підготовка до політичних змін. Початок «культурної революції», її причини та характер. Діяльність хунвейбінів і цзяофаней. Роль і

місце студентства у подіях другої половини 1960-х рр. Зовнішньополітичний аспект «культурної революції»: відносини з СРСР і США. Другий етап «культурної революції» (1969-1976). Лінь Бяо і роль армії в суспільно-політичному житті КНР наприкінці 1960-х-початку 1970-х рр. Ден Сяопін і позиція «прагматиків». Конституція 1975 р. Події на площі Таньаньмень в квітні 1976 р. Смерть Мао Цзедуна. Наслідки «культурної революції».

Політичні та економічні зміни в КНР в 1976-1981 рр. Політична обстановка в КНР після смерті Мао Цзедуна. Позиції фракції «культурної революції», «прагматиків» і військових. Діяльність маршала Е Цзяньїна. Арешт і суд над «бандою чотирьох». Повернення з другого заслання Ден Сяопіна. Робота XI з'їзду КПК, початок «кадрового перевороту» у лавах керівного складу китайських комуністів. Дискусії в центральній і провінційній пресі про ідеї і значенні Мао Цзедуна в китайській історії. III пленум ЦК КПК 11-го скликання, його рішення і значення. Початок економічних реформ в Китаї. Досвід селян провінції Аньхой. Сільськогосподарська реформа в КНР, земельна політика уряду. Система господарювання з обмеженим нерівністю: здобутки та ілюзії. Проблеми економічного розвитку села в кінці 1970-х - початку 1980-х рр.

КНР в 1981-1989 рр. Роль Ден Сяопіна в економічному розвитку КНР в останній третині XX ст. Тайванський досвід. Початок «міської реформи». Питання про державному та приватному секторі економіки. «Відкриття» Китаю. Розвиток туристичного бізнесу. Роль зарубіжних інвестицій у розвитку КНР. Феномен хуацяо. Концепція «початкового етапу соціалізму». Категорія «сяокан», традиції конфуціанства і їх місце в економічних реформах КНР. Особливі економічні зони. Результати перших 10 років реформ. Конституція 1982 і державний лад КНР. Зростання демократичного руху в Китаї. «Стіна демократії». Дискусії в керівництві Китаю про подальшу долю реформ. Вимоги політичних перетворень і реакція на них керівництва КНР. Відставка Ху Яобана. Студентські заворушення другої половини 1980-х рр. Придушення демонстрацій на площі Таньаньмень у червні 1989 р. Оцінка подій квітня-червня 1989 р. у китайській та зарубіжній історіографії.

Кредит 2. Країни Південної Азії у II половині XX ст.

Тема 2. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 1945 - 1999 рр.

Післявоєнний підйом національно-визвольного руху та криза англійської влади в Індії. Здобуття Індією незалежності. Розділ Індії на 2 домініони та його наслідки.

«Курс Неру» (1950-1964 рр.). Прийняття Конституції Індійської республіки 1950 р. Аграрні реформи та індустріалізація в країні. Зовнішня політика Дж. Неру.

Соціально-економічний і політичний розвиток Індії в другій половині 60-х – 90-х рр. XX ст. ІНК після смерті Дж. Неру. Боротьба уряду І.Ганді за владу та продовження «курсу Неру». Соціально-політична криза у другій половині 70-х рр. Діяльність Джаната Парті. Перемога ІНК та його програма розвитку Індії. Сепаратистські тенденції в індійському суспільстві та вбивство І.Ганді. Прихід до влади Раджива Ганді та його вбивство.

Індія в 90-х роках XX ст. Уряд Н.Рао (1991-1996 рр.) та його політика. Парламентські вибори 1996 р. та поразка ІНК. Прихід до влади Об'єднаного Фронту (Джаната Парті).

Військові режими та демократичні уряди Пакистану у другій половині XX ст. Проголошення Бангладеш. Особливості соціально-економічного і політичного розвитку країни. Пакистан і Бангладеш на межі XX і XXI століть.

Кредит 3. Країни Південно-Східної Азії у II половині XX ст.

Тема 3 . Південно-Східна Азія у 1945 - 1999 рр.

Соціально-економічний і політичний розвиток.

Країни Індокитаю після II світової війни. Французька агресія та війна Опору в Індокитаї 1946-1954 рр. Женевські угоди. Розкол В'єтнаму. В'єтнамсько-американська війна, поразка США та наслідки війни. В'єтнам наприкінці XX ст. Лаос і Камбоджа в останній чверті XX ст. М'янма після Другої світової війни. Особливості соціально-економічного і політичного розвитку Індонезії у II половині XX ст.

Звільнення Кореї від японських загарбників. «Корейське питання» у міжнародних відносинах. Розкол Кореї. Проголошення КНДР та Республіки Корея. Корейська війна 1950-1953 рр. Будівництво соціалізму в КНДР. «Економічне диво» в РК. Становлення демократії в Південній Кореї.

М'янма після Другої світової війни. Особливості соціально-економічного і політичного розвитку Індонезії у II половині XX ст.

Кредит 4. Ісламський світ у II половині XX ст.

Тема 4. Турецька республіка у 1945-1999 рр.

Турецька Республіка після Другої світової війни. Загострення внутрішньої боротьби. Правління Демократичної партії (1950-1960 рр.).

Нестабільність внутрішньополітичної ситуації та військові перевороти 1960-1980-х рр., їх сутність. Прийняття конституції 1961 р. Створення плюралістичної структури турецького суспільства, загострення політичних протиріч. Питання про збереження єдності турецького суспільства. Проблема курдів. Виникнення ісламістських угруповань. Діяльність уряду С. Деміреля (1965-1971 рр.). Надзвичайний стан 1971 р.

Перегрупування політичних сил у 1970-ті рр. Роль армійських кіл в турецькому політичному житті. Принцип передачі влади цивільним особам. «Пакет економічної стабілізації» Т. Озала (1981-1993 рр.).

Президенство С. Деміреля (1993-2000 рр.). Поетапний перехід до ринкової економіки, модернізація сільського господарства. Т. Чиллер - перша жінка - прем'єр-міністр Туреччини. Економічні труднощі Туреччини. Політична криза 1995 р. Перемога ісламістів на виборах 1995 року, нова розстановка політичних сил.

Тема 5. Іран у 1945-1999 рр.

Післявоєнний Іран, основні проблеми соціально-економічного та політичного розвитку у 50-х рр. Соціальна структура іранського суспільства. Роль шиїтського духовенства.

«Біла революція» шаха М. Р. Пехлеві у 60-70-х рр. та її наслідки: аграрна реформа, програма націоналізації, боротьба з бідністю. Криза шахського режиму в кінці 70-х років.

Шиїтська опозиція, діяльність Аятолли Хомейні. Політичний режим шахської влади, дії служби безпеки САВАК. Створення прошахської партії «Раствахіз». Причини початку ісламської революції в Ірані (1978-1979 рр.). Методи і форми боротьби з шахським режимом. Втеча шаха з Ірану, повернення Аятолли Хомейні. Період двовладдя. Позиція армії. Перемога ісламської революції, створення Ісламської республіки Іран (ІРІ). Нова конституція країни, державний устрій ІРІ, ісламський спосіб правління. Діяльність «вартових ісламської революції». Захоплення американського посольства в Тегерані. Зміцнення ісламських норм

моралі. Боротьба «ортодоксів» і «прагматиків». Аятолла Хоменеї і президент ІРІ Рафсанджані.

Зміни в області політичного та економічного життя Ірану в 1990-ті рр. Ядерна програма Ірану.

Тема 6. Афганістан у 1945-1999 рр.

Особливості політичної, економічної та релігійно-культурного життя Афганістану після Другої світової війни. Створення Народно-демократичної партії Афганістану в 1965 р., протистояння їй ісламських фундаменталістів. Державний переворот М. Дауда, боротьба з ісламськими клерикалами.

Квітнева (саурська) революція 1978 року, її значення, масштаб і наслідки. Створення Демократичної республіки Афганістан. Прихід до влади Х. Аміна в 1979 р. Радянська агресія в Афганістані, введення радянських військ. Штурм палацу Аміна. Діяльність уряду Б. Кармаля. Здійснення реформ. Прорахунки афганського і радянського керівництва. Основні події громадянської війни в Афганістані. Виведення радянських військ 1989 р.

Ісламська революція 1989 р. Діяльність президента Б. Раббані. «Революція моджахедів» 1992 р.

Витоки руху талібів, причини швидкого поширення їх впливу в Афганістані. Проголошення Ісламського емірату. Діяльність У. бен Ладена і «Аль-Каїди» на території Афганістану. Падіння режиму талібів в 2001-2002 рр.

Тема 7. Арабські країни у 1945- 1999 рр.

Боротьба за політичну незалежність та становлення державності в арабських країнах після II світової війни.

Монархічний режим в **Іраці**. Революція 1958 р. та повалення монархії Фейсала II. Прихід ПАСВ (Партія арабського соціалістичного відродження, Баас) до влади у 1963 р. Соціально-економічні і політичні перетворення в країні. Суперечності всередині ПАСВ, переслідування опозиції.

Встановлення тоталітарного режиму С.Хусейна та його політика (1978-2003 рр.). Ірак на межі XX - XXI століть.

Чистка державного апарату, «тікритський» клан. Здійснення політики «арабського націоналізму». Довгострокова програма збільшення експорту нафти. Особливості функціонування політичного режиму С. Хусейна, спроба створення системи балансу сил між сунітами, шиїтами і курдами. Зовнішньополітичні авантюри Іраку. Проблема наявності у Іраку ядерної зброї.

Палестинська проблема. Проголошення держави Ізраїль та палестинська війна 1948-1949 рр.

Троїста агресія проти **Єгипту**. Єгипет в боротьбі за національну незалежність. Революція 1952 р. Реформи Г.А.Насера та їх наслідки. Суецька війна 1956 р., вимоги створення Об'єднаної Арабської Республіки. Створення та діяльність Організації визволення Палестини. Арабо-ізраїльська війна 1956 р. і 1967 р. та їх наслідки. «Новий курс» Єгипту у 70-х рр. Прихід до влади Анвара Садата у Єгипті (1970-1981 рр.). Зміна внутрішньої та зовнішньої орієнтації країни. Арабо-ізраїльська війна 1973 р. Кемп-Девідська угода 1978 р. та мирний єгипетсько-ізраїльський договір 1979 р. Президентство Х. Мубарака в Єгипті (1981-2011 рр.). Арабо-ізраїльська війна 1982 р. Зміна політичного клімату в країні. Новий підхід до ісламської опозиції. Економічні труднощі першої половини 1980-х рр. Участь

Єгипту у війні в Перській затоці 1990-1991 рр. Спроби вирішення продовольчої проблеми. Реформа державного сектора економіки.

Кредит 5. Тропічна й Південна Африка у II половині ХХ ст.

Тема 8: Країни Тропічної Африки у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.

Ліквідація Британської колоніальної імперії в Африці. Здобуття незалежності французькими колоніями. Крах португальської колоніальної імперії. Боротьба народів Конго за незалежність. Боротьба проти расистських режимів у Південній Родезії і Південно-Західній Африці. Проголошення Зімбабве і Намібії.

Традиції незалежного правління Ліберії. Роль американського капіталу в створенні і розвитку Ліберії. Державний переворот 1980 під керівництвом С. Доу. Л. Сенгор - борець за незалежність Сенегалу. Теорія негритюду. Передача влади А. Діуф. Ісламський фундаменталізм в Західній Африці. Золотий берег (Гана) - лідер національно-визвольної боротьби африканських колоній. Панафриканський конгрес. Діяльність К. Нкруми. Проголошення незалежності Гани. Основні напрями та еволюція внутрішньої і зовнішньої політики К. Нкруми. Державні перевороти в Гані.

Утворення і особливості політичного та економічного життя Нігерії. Боротьба найбільших племен - йоруба та ібо за владу. Еволюція нігерійської федерації. Перший державний переворот 1966 р. Режим Я. Говона. Природні копалини Нігерії. Етнічні, релігійні та конфесійні конфлікти.

Найбільша держава тропічної Африки - Конго. Діяльність П. Лумумби. Дискусії про унітарну і федеративну устрої Конго. Громадянська війна (1961-1965 рр.) і державний переворот Д. Мобуту. Перетворення Конго в Заір. «Мобутізм». Створення Демократичної республіки Конго.

Тема 9. Країни Південної і Східної Африка у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.

Історія появи Південно-африканської республіки (ПАР). Становлення режиму апартеїду в ПАР. Африканери і політика «апартхейда» (апартеїду). Расові закони. Створення резервацій для чорного населення (бантустани). Промисловий розвиток ПАР. Успіхи південно-африканської економіки. Діяльність Н. Манделі і Африканського національного конгресу (АНК). «Білий» і «чорний» терор. Експерименти в ПАР зі створення біологічної і психотропної зброї. Переговори з Н. Манделою і його звільнення. Політичні зміни в ПАР. Перемога АНК на виборах 1994 р. Проблема десегрегації і «чорного расизму». Концепція національного примирення Н. Манделі. ПАР на рубежі ХХ – ХХІ ст.

Монархічний режим Хайле Селассіє I в Ефіопії. Аграрна проблема. Геополітичне положення Ефіопії та Сомалі. Повалення монархії в Ефіопії. Спроби проведення соціалістичних перетворень. Режим полковника Х. М. Менгісту. Гуманітарна катастрофа 1990-х рр. в Ефіопії і Сомалі.

Придбання незалежності Судану. Конфлікт між північним і південним Суданом. Проблема сепаратизму. Спроби введення шаріату. Економічні, соціальні, політичні проблеми розвитку Судану.

Північна Африка. Боротьба Алжиру за незалежність. Діяльність Фронту національного звільнення. Спроби вирішення алжирського питання IV і V республікою у

Франції. Бен Белла - перший президент незалежного Алжиру. Державний переворот 1965 р. Роль армії, посилення позицій ісламістів. Боротьба світських і релігійних партій.

Марокко - як приклад збереження і функціонування монархії в нових суспільно-політичних умовах. Діяльність султанів Муххамеда V і Хасана II. Теорія «ісламського соціалізму». Причини стабільності влади султана.

Лібералізм в політичному і економічному розвитку Тунісу. Реформи Х. Бургиби і створення світської держави. Роль туризму. Успіхи розвитку туніської економіки.

Прихід до влади М. Каддафі в Лівії. Спроби побудови в Лівії суспільства нового типу - джамахірії. Утворення революційних комітетів. Плани створення Великої ісламської сахарської імперії. Лівія і проблема міжнародного тероризму.

Кредит 6. Країни Східної Азії на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)

Тема 10. Східна Азія у 2000 - 2020 рр.: особливості регіону, як одного з центрів світової сили.

Японія у 2000 - 2020 рр.

Сучасний етап розвитку економіки Японії.

Криза 90-х років XX ст. та її наслідки. Депресія в японській економіці.

2002 р. – початок економічної післякризової модернізації. Стійкі темпи зростання економіки та невирішені економічні проблеми у 2002-2010 рр. Вирішення проблеми "поганих" боргів, зростання споживчого попиту і приватних інвестицій у виробничу сферу, зниження рівня безробіття.

Програма розвитку країни до 2015 р. Міністерства економіки, торгівлі і промисловості Японії: основні цілі та завдання.

Світова фінансово-економічна криза 2008 р. Зниження ВВП, рецесія, дефіцит по торгових платежах, падіння обсягу експорту Японії, спад промислового виробництва в галузі автомобілебудування та електроніки, зростання безробіття, дефляція.

Розробка заходів в умовах кризи. Обговорення нової стратегії розвитку Японії. Її основні напрямки. Перше - прагнення до світового лідерства в "низьковуглецевої революції", яка передбачає радикальну зміну виробничої системи. Другий напрям - підтримання здорового і спокійного стану суспільства, забезпечення його довголіття. Третім перспективним напрямком є розкриття потенціалу Японії на основі розвитку сільського і лісового господарства, рибної промисловості, розробка нових технологій, розвиток туризму і використання "м'якої сили", яка демонструє світу привабливість японської цивілізації.

Політичний розвиток. Багатопартійність. Внутрішньополітичні проблеми та перспективи їх вирішення.

Зовнішня політика. 90-ті роки XX ст. – початок XXI ст. – I II етап зовнішньополітичного курсу післявоєнної Японії. Перехід до «глобального співробітництва» з США. Безстрокове продовження у 1989 р. японо-американського договору 1960 р. про розміщення американських баз і військ.

Зміна акцентів в зовнішній політиці Японії наприкінці XX ст. Жорстка позиція у відносинах з СРСР. Тісний зв'язок питання розширення економічних зв'язків із вирішенням територіального питання.

Вихід на більш широку міжнародну арену на початку XXI ст. Участь (з 2003 р.) японських військ для стабілізації становища в Іраку після повалення режиму С. Хусейна.

Заявка Японії про створення власної системи протиракетної оборони проти можливого удару з боку КНДР. Проблема «північних територій».

Сучасна Японія – багата і процвітаюча держава, один з центрів світової економіки, науки і техніки завтрашнього дня, з розвинутою інфраструктурою, системами освіти, охорони здоров'я і соціального забезпечення. Японці зуміли поєднати запозичення зарубіжного досвіду, досягнень з традиційними цінностями, створивши унікальну японську модель розвитку.

Китай у 2000 - 2020 рр.

Китайська Народна Республіка в кінці ХХ - початку ХХІ ст. Політика реформ та зовнішньої відкритості КНР на рубежі ХХ – ХХІ століть. Обрання на посаду генерального секретаря ЦК КПК Цзянь Цземіня. Консервативна реакція в КНР. Загострення ідеологічного протистояння між «лівими» і правими »в керівництві Китаю. XV з'їзд КПК 1997 року та стратегія розвитку Китаю. Теорія «потрійного представництва» Цзянь Цземіня. Конфуціанський варіант протестантської етики.

Економічний розвиток Китаю на початку 1990-х рр. Питання про планову та ринкову економіку. Пік залучення іноземних інвестицій, причини успішної інвестиційної політики. Проблема отримання сучасних технологій. Реформа державного сектора економіки. Питання про вступ Китаю до СОТ. Результати економічного розвитку КНР наприкінці ХХ - початку ХХІ ст.

Проблеми розвитку сучасного Китаю (демографія, екологія, ресурси, соціальна політика). Боротьба з корупцією. Перспективи розвитку Китаю в ХХІ ст.

Південно-Східна Азія у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.

Соціалістична Республіка В'єтнам (СРВ) наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Політична система. КПВ. Діючий президент СРВ - Чан Дай Куанг (з 2016 р.).

Економічний розвиток. Лібералізація економічної системи та значне розширення контактів із зарубіжними країнами при деякому ослабленні партійного контролю над усіма сферами суспільного життя.

Завдання зовнішньої політики на початку ХХІ ст. АСЕАН і СРВ. Нормалізація в'єтнамсько-китайських відносин. Стосунки з США. В'єтнамсько-російські відносини початку 2000-х рр. Сучасні військові реформи СРВ в умовах загострення світових конфліктів.

Лаос і Камбоджа в останній чверті ХХ – на початку ХХІ століть. Проблеми об'єднання Кореї на межі ХХ – ХХІ ст. Індонезія на початку ХХІ ст.

Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 2000 - 2020 рр.

Індія на рубежі ХХ – ХХІ століть. Президентство Кочеріл Раман Нараянан (1997—2002), Абдул Калам (2002—2007), Пратібха Патіл (2007—2012), Пранаб Кумар Мукерджі (з 2012 р.) Етноконфесійні проблеми. Протистояння з Пакистаном. Військова реформа. Співробітництво з Росією.

Сучасні внутрішні проблеми: національно-релігійна ворожнеча, демографічна, проблема каст, нездатність міської влади впоратися з припливом сільського населення у міста.

Економічні здобутки. Стрибок у галузі освітніх технологій. Атомні розробки. Розвиток хіміко-фармацевтичної індустрії.

Індія на міжнародній арені на початку XXI ст. Протиборство з Пакистаном та КНР.

Кредит 7. Країни Близького Сходу та Африки на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)

Тема 11. Близький схід у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.

Турецька Республіка Боротьба з тероризмом, діяльність уряду Р. Ердогана на початку 2000-х рр. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики. Конфлікт із курдською меншістю. Ісламський фактор у суспільно-політичному житті сучасної Туреччини.

Афганістан. Витоки руху талібів, причини швидкого поширення їх впливу в Афганістані. Проголошення Ісламського емірату. Діяльність У. бен Ладена і «Аль-Каїди» на території Афганістану. Падіння режиму талібів в 2001-2002 рр. Міжетнічні проблеми сучасного Афганістану. Перспективи врегулювання афганської проблеми.

Іран наприкінці XX – на початку XXI ст. Ісламська Республіка Іран — багатонаціональна держава. Державний устрій. Релігія. Права народу. Хасан Рухані – діючий президент ІРІ з 2013 р.

Економічний розвиток на початку XXI ст. Членство в Організації економічного співробітництва. Активний розвиток економічних зв'язків з країнами регіону з метою формування зони вільної торгівлі за типом ЄС.

Економічні проблеми сучасної ІРІ: дефіцит електроенергії і програма розвитку гідроелектроенергетики та ядерної енергетики.

Територіальні суперечки між Іраном і Об'єднаними Арабськими Еміратами відносно трьох островів в Ормузькій протоці. Напружені стосунки з США. Стосунки з РФ в умовах близькосхідної кризи.

Арабські країни у на межі століть.

Республіка Ірак. Особливості функціонування політичного режиму С. Хусейна, спроба створення системи балансу сил між сунітами, шіїтами і курдами. Зовнішньополітичні авантюри Іраку. Проблема наявності у Іраку ядерної зброї.

Війна США з Іраком без згоди ООН. Повалення С. Хусейна в 2003 р. та його страта. Вільні вибори 2005 р. Наростання політичної напруги. Створення та діяльність тимчасової адміністрації Іраку. Початок громадянської і партизанської війни в Іраці. Парламентські вибори 2010 р. Фуад Масум – президент ІРІ від 2014 р.

Палестинська проблема. Близькосхідна криза на межі XX - XXI століть.

Ісламський фундаменталізм в сучасних арабських країнах. Цілі та стратегія ісламських фундаменталістських організацій.

Тема 12. Країни Африки у 2000- 2020 рр.

Тропічна Африка. Південна і Східна Африка. Північна Африка.

Африка і західна концепція поділу світу на розвинений Північ та відсталий Південь. Позитивні тенденції «одужання Африки» початку XXI ст.

Економічне становище. Африка є одним з найменш розвинутих і найменш динамічних в плані економіки регіонів світу. Економічний розвиток африканських країн характеризується нерівномірністю, нестабільністю, широкомасштабними кризовими

явищами як суто господарського походження, так і спричиненими політичними факторами. Найбільші темпи приросту ВВП: +4,5% (у I півріччі 2015 р.). Активне надходження інвестицій до регіону, зростання розміру середнього класу, збільшення кількості населення. Соціально-економічні проблеми.

Міжетнічні конфлікти в Африці на сучасному етапі: тенденції розвитку.

Роль Африки в міжнародних відносинах.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових кредитів і тем	Кількість годин					
	усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
VII СЕМЕСТР						
<i>Кредит 1. Країни Далекого Сходу у II половині XX ст.</i>						
Тема 1. Східна Азія у 1945- 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	30	4	6	-	-	20
Усього годин за кредит 1:	30	4	6	-	-	20
<i>Кредит 2. Країни Південної Азії у II половині XX ст.</i>						
Тема 2. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 1945 - 1999 рр.	30	4	6	-	-	20
Усього годин за кредит 2:	30	4	6	-	--	20
<i>Кредит 3. Країни Південно-Східної Азії у II половині XX ст.</i>						
Тема 3. Південно-Східна Азія у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	30	4	6	-	-	20
Усього годин за кредит 3:	30	4	6	-	-	20
<i>Кредит 4. Ісламський світ у II половині XX ст.</i>						
Тема 4. Турецька республіка у 1945-1999 рр.	9	2	1	-	-	6
Тема 5. Іран у 1945-1999 рр.	7	2	1	-	-	4
Тема 6. Афганістан у 1945-1999 рр.	6	1	1	-	-	4
Тема 7. Арабські країни у 1945- 1999 рр.	8	1	1	-	-	6
Усього годин за кредит 4:	30	6	4	-	-	20
<i>Кредит 5. Тропічна й Південна Африка у II половині XX ст.</i>						
Тема 8: Країни Тропічної Африки у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	14	2	2	-	-	10
Тема 9. Країни Південної і Східної Африка у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	16	2	4	-	-	10
Усього годин за кредит 5:	30	4	6	-	-	20
<i>Кредит 6. Країни Східної Азії на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)</i>						
Тема 10. Східна Азія у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	30	4	6	-	-	20
Усього годин за кредит 6:	30	4	6	-	-	20
<i>Кредит 7. Країни Близького Сходу та Африки на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)</i>						
Тема 11. Близький схід у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	16	2	4	-	-	10
Тема 12. Країни Африки у 2000- 2020 рр.	14	2	2	-	-	10
Усього годин за кредит 7:	30	4	6	-	-	20
Усього за VII семестр:	210	30	40	-	-	140
Усього годин за курс:	210	30	40	-	-	140

Заочна форма навчання

Назви змістових кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
VII СЕМЕСТР						
<i>Кредит 1. Країни Далекого Сходу у II половині XX ст.</i>						
Тема 1. Східна Азія у 1945- 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	30	2	-	-	-	28
Усього годин за кредит 1:	30	2	-	-	-	28
<i>Кредит 2. Країни Південної Азії у II половині XX ст.</i>						
Тема 2. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 1945 - 1999 рр.	30	1	-	-	-	29
Усього годин за кредит 2:	30	1	-	-	-	29
<i>Кредит 3. Країни Південно-Східної Азії у II половині XX ст.</i>						
Тема 3. Південно-Східна Азія у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	30	1	-	-	-	29
Усього годин за кредит 3:	30	1	-	-	-	29
<i>Кредит 4. Ісламський світ у II половині XX ст.</i>						
Тема 4. Турецька республіка у 1945-1999 рр.	7	1	-	-	-	6
Тема 5. Іран у 1945-1999 рр.	7	1	-	-	-	6
Тема 6. Афганістан у 1945-1999 рр.	7	1	-	-	-	6
Тема 7. Арабські країни у 1945- 1999 рр.	9	1	-	-	-	8
Усього годин за кредит 4:	30	4	-	-	-	26
<i>Кредит 5. Тропічна й Південна Африка у II половині XX ст.</i>						
Тема 8: Країни Тропічної Африки у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	14	1	-	-	-	13
Тема 9. Країни Південної і Східної Африка у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	16	1	-	-	-	15
Усього годин за кредит 5:	30	2	-	-	-	28
<i>Кредит 6. Країни Східної Азії на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)</i>						
Тема 10. Східна Азія у 2000 - 2020 рр.: особливості регіону, як одного з центрів світової сили	30	2	2	-	-	26
Усього годин за кредит 6:	30	2	2	-	-	26
<i>Кредит 7. Країни Близького Сходу та Африки на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)</i>						
Тема 11. Близький схід у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	16	2	1	-	-	13
Тема 12. Країни Африки у 2000- 2020 рр.	14	2	1	-	-	11
Усього годин за кредит 7:	30	4	2	-	-	24
Усього за VII семестр:	210	16	4	-	-	190
Усього годин за курс:	210	16	4	-	-	190

4. Теми лекційних занять
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>V семестр</i>		
<i>Кредит 1. Країни Далекого Сходу у II половині XX ст.</i>		
1.	Тема 1. Східна Азія у 1945- 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	4
	Всього годин за кредит 1:	4
<i>Кредит 2. Країни Південної Азії у II половині XX ст.</i>		
2.	Тема 2. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 1945 - 1999 рр.	4
	Всього годин за кредит 2:	4
<i>Кредит 3. Країни Південно-Східної Азії у II половині XX ст.</i>		
3.	Тема 3. Південно-Східна Азія у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	4
	Всього годин за кредит 3:	4
<i>Кредит 4. Ісламський світ у II половині XX ст.</i>		
4.	Тема 4. Турецька республіка у 1945-1999 рр.	2
5.	Тема 5. Іран у 1945-1999 рр.	2
6.	Тема 6. Афганістан у 1945-1999 рр.	1
7.	Тема 7. Арабські країни у 1945- 1999 рр.	1
	Усього годин за кредит 4:	6
<i>Кредит 5. Тропічна й Південна Африка у II половині XX ст.</i>		
8.	Тема 8: Країни Тропічної Африки у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	2
9.	Тема 9. Країни Південної і Східної Африка у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	2
	Усього годин за кредит 5:	4
<i>Кредит 6. Країни Східної Азії на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)</i>		
10.	Тема 10. Східна Азія у 2000 - 2020 рр.: особливості регіону, як одного з центрів світової сили.	4
	Всього годин за кредит 6:	4
<i>Кредит 7. Країни Близького Сходу та Африки на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)</i>		
11.	Тема 11. Близький схід у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	2
12.	Тема 12. Країни Африки у 2000- 2020 рр.	2
	Усього годин за кредит 7:	4
	Усього за VII семестр:	30
	Усього годин за курс:	30

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
V семестр		
Кредит 1. Країни Далекого Сходу у II половині XX ст.		
1.	Тема 1. Східна Азія у 1945- 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	2
Всього годин за кредит 1:		2
Кредит 2. Країни Південної Азії у II половині XX ст.		
2.	Тема 2. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 1945 - 1999 рр.	1
Всього годин за кредит 2:		1
Кредит 3. Країни Південно-Східної Азії у II половині XX ст.		
3.	Тема 3. Південно-Східна Азія у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	1
Всього годин за кредит 3:		1
Кредит 4. Ісламський світ у II половині XX ст.		
4.	Тема 4. Турецька республіка у 1945-1999 рр.	1
5.	Тема 5. Іран у 1945-1999 рр.	1
6.	Тема 6. Афганістан у 1945-1999 рр.	1
7.	Тема 7. Арабські країни у 1945- 1999 рр.	1
Усього годин за кредит 4:		4
Кредит 5. Тропічна й Південна Африка у II половині XX ст.		
8.	Тема 8: Країни Тропічної Африки у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	1
9.	Тема 9. Країни Південної і Східної Африка у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	1
Усього годин за кредит 5:		2
Кредит 6. Країни Східної Азії на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)		
10.	Тема 10. Східна Азія у 2000 - 2020 рр.: особливості регіону, як одного з центрів світової сили.	2
Всього годин за кредит 6:		2
Кредит 7. Країни Близького Сходу та Африки на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)		
11.	Тема 11. Близький схід у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	2
12.	Тема 12. Країни Африки у 2000- 2020 рр.	2
Усього годин за кредит 7:		4
Усього за VII семестр:		16
Усього годин за курс:		16

5. Теми практичних занять
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>У семестр</i>		
<i>Кредит 1. Країни Далекого Сходу у II половині XX ст.</i>		
1.	Тема 1. Східна Азія у 1945- 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	6
Всього годин за кредит 1:		6
<i>Кредит 2. Країни Південної Азії у II половині XX ст.</i>		
2.	Тема 2. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 1945 - 1999 рр.	6
Всього годин за кредит 2:		6
<i>Кредит 3. Країни Південно-Східної Азії у II половині XX ст.</i>		
3.	Тема 3. Південно-Східна Азія у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	6
Всього годин за кредит 3:		6
<i>Кредит 4. Ісламський світ у II половині XX ст.</i>		
4.	Тема 4. Турецька республіка у 1945-1999 рр.	1
5.	Тема 5. Іран у 1945-1999 рр.	1
6.	Тема 6. Афганістан у 1945-1999 рр.	1
7.	Тема 7. Арабські країни у 1945- 1999 рр.	1
Усього годин за кредит 4:		4
<i>Кредит 5. Тропічна й Південна Африка у II половині XX ст.</i>		
8.	Тема 8: Країни Тропічної Африки у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	2
9.	Тема 9. Країни Південної і Східної Африка у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	4
Усього годин за кредит 5:		6
<i>Кредит 6. Країни Східної Азії на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)</i>		
10.	Тема 10. Східна Азія у 2000 - 2020 рр.: особливості регіону, як одного з центрів світової сили.	6
Всього годин за кредит 6:		6
<i>Кредит 7. Країни Близького Сходу та Африки на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)</i>		
11.	Тема 11. Близький схід у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	4
12.	Тема 12. Країни Африки у 2000- 2020 рр.	2
Усього годин за кредит 7:		6
Усього за VII семестр:		40
Усього годин за курс:		40

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
V семестр		
Кредит 1. Країни Далекого Сходу у II половині XX ст.		
1.	Тема 1. Східна Азія у 1945- 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	-
Всього годин за кредит 1:		-
Кредит 2. Країни Південної Азії у II половині XX ст.		
2.	Тема 2. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 1945 - 1999 рр.	-
Всього годин за кредит 2:		-
Кредит 3. Країни Південно-Східної Азії у II половині XX ст.		
3.	Тема 3. Південно-Східна Азія у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	-
Всього годин за кредит 3:		-
Кредит 4. Ісламський світ у II половині XX ст.		
4.	Тема 4. Турецька республіка у 1945-1999 рр.	-
5.	Тема 5. Іран у 1945-1999 рр.	-
6.	Тема 6. Афганістан у 1945-1999 рр.	-
7.	Тема 7. Арабські країни у 1945- 1999 рр.	-
Усього годин за кредит 4:		-
Кредит 5. Тропічна й Південна Африка у II половині XX ст.		
8.	Тема 8: Країни Тропічної Африки у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	-
9.	Тема 9. Країни Південної і Східної Африка у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	-
Усього годин за кредит 5:		-
Кредит 6. Країни Східної Азії на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)		
10.	Тема 10. Східна Азія у 2000 - 2020 рр.: особливості регіону, як одного з центрів світової сили.	2
Всього годин за кредит 6:		2
Кредит 7. Країни Близького Сходу та Африки на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)		
11.	Тема 11. Близький схід у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	1
12.	Тема 12. Країни Африки у 2000- 2020 рр.	1
Усього годин за кредит 7:		2
Усього за VII семестр:		4
Усього годин за курс:		4

6. Теми лабораторних занять: *Робочим планом не передбачено*

7. Самостійна робота
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>V семестр</i>		
<i>Кредит 1. Країни Далекого Сходу у II половині XX ст.</i>		
1.	Тема 1. Східна Азія у 1945- 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	20
Всього годин за кредит 1:		20
<i>Кредит 2. Країни Південної Азії у II половині XX ст.</i>		
2.	Тема 2. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 1945 - 1999 рр.	20
Всього годин за кредит 2:		20
<i>Кредит 3. Країни Південно-Східної Азії у II половині XX ст.</i>		
3.	Тема 3. Південно-Східна Азія у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	20
Всього годин за кредит 3:		20
<i>Кредит 4. Ісламський світ у II половині XX ст.</i>		
4.	Тема 4. Турецька республіка у 1945-1999 рр.	6
5.	Тема 5. Іран у 1945-1999 рр.	4
6.	Тема 6. Афганістан у 1945-1999 рр.	4
7.	Тема 7. Арабські країни у 1945- 1999 рр.	6
Усього годин за кредит 4:		20
<i>Кредит 5. Тропічна й Південна Африка у II половині XX ст.</i>		
8.	Тема 8: Країни Тропічної Африки у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	10
9.	Тема 9. Країни Південної і Східної Африка у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	10
Усього годин за кредит 5:		20
<i>Кредит 6. Країни Східної Азії на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)</i>		
10.	Тема 10. Східна Азія у 2000 - 2020 рр.: особливості регіону, як одного з центрів світової сили.	20
Всього годин за кредит 6:		20
<i>Кредит 7. Країни Близького Сходу та Африки на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)</i>		
11.	Тема 11. Близький схід у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	10
12.	Тема 12. Країни Африки у 2000- 2020 рр.	10
Усього годин за кредит 7:		20
Усього за VII семестр:		140
Усього годин за курс:		140

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
V семестр		
Кредит 1. Країни Далекого Сходу у II половині XX ст.		
1.	Тема 1. Східна Азія у 1945- 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	28
Всього годин за кредит 1:		28
Кредит 2. Країни Південної Азії у II половині XX ст.		
2.	Тема 2. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Південної Азії в у 1945 - 1999 рр.	29
Всього годин за кредит 2:		29
Кредит 3. Країни Південно-Східної Азії у II половині XX ст.		
3.	Тема 3. Південно-Східна Азія у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	29
Всього годин за кредит 3:		29
Кредит 4. Ісламський світ у II половині XX ст.		
4.	Тема 4. Турецька республіка у 1945-1999 рр.	6
5.	Тема 5. Іран у 1945-1999 рр.	6
6.	Тема 6. Афганістан у 1945-1999 рр.	6
7.	Тема 7. Арабські країни у 1945- 1999 рр.	8
Усього годин за кредит 4:		26
Кредит 5. Тропічна й Південна Африка у II половині XX ст.		
8.	Тема 8: Країни Тропічної Африки у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	13
9.	Тема 9. Країни Південної і Східної Африка у 1945 - 1999 рр. Соціально-економічне і політичне становище та перспективи розвитку.	15
Усього годин за кредит 5:		28
Кредит 6. Країни Східної Азії на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)		
10.	Тема 10. Східна Азія у 2000 - 2020 рр.: особливості регіону, як одного з центрів світової сили.	26
Всього годин за кредит 6:		26
Кредит 7. Країни Близького Сходу та Африки на початку XXI ст. (2000-2020 рр.)		
11.	Тема 11. Близький схід у 2000 - 2020 рр. Соціально-економічний і політичний розвиток.	13
12.	Тема 12. Країни Африки у 2000- 2020 рр.	11
Усього годин за кредит 7:		24
Усього за VII семестр:		190
Усього годин за курс:		190

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);

II – підготовка та захист індивідуального науково-дослідного завдання – пошуково-дослідницький проект (для студентів ДФН).

Тематика індивідуально-дослідного завдання (для ДФН):

1. Політичний портрет Кім Ір Сена.
2. Реалізація ядерної програми КНДР як фактор політичної дестабілізації на Далекому Сході.
3. Історичне значення конституції Японії 1947 р.
4. Створення Китайської комуністичної партії.
5. СРСР і революція в Китаї 1925-1927 рр.
6. Вторгнення японських військ в Маньчжурію і проголошення Маньчжоу- Го.
7. Політичний портрет Мао Цзедуна.
8. Радянсько-китайські відносини у кінці 1950-х – середині 1980-х рр.
9. Ден Сяопін – видатний китайський реформатор.
10. Політичний портрет Хо Ші Міна (Корея).
11. В'єтнам-китайський конфлікт 1979 р.
12. Політичний портрет Пол Пота.
13. Проблеми економічного розвитку Лаосу на сучасному етапі.
14. Політичний портрет Ахмеда Сукарно.
15. Політична діяльність - М.Ганді.
16. Мусульманська ліга в 1920-1930-х рр.
17. Індо-пакистанські війни: причини, розгортання, наслідки.
18. Роль ісламу в політичному житті Пакистану.
19. Політична діяльність Беназир Бхутто.
20. Політичні проблеми сучасної Бангладеш.
21. НДПА в політичній системі Афганістану.
22. Політичний портрет Бабрака Кармаля.
23. Рух «Талібан»: причини створення і програмні цілі
24. Іран в роки Другої світової війни.
25. Політичний портрет Аятоли Хомейні.
26. Ірано-іракська війна 1980-1988 рр.: причини, хід, наслідки.
27. Особливості соціально-економічного і політичного розвитку Іраку в період підмандатного статусу.
28. Програмні цілі та ідеологія партії БААС.
29. Політичний портрет С.Хусейна.
30. Політичний портрет Мустафи Кемалю.
31. Туреччина в період Другої світової війни.
32. Курдське питання в Туреччині: причини виникнення і пошук шляхів розв'язання.
33. Виникнення і сутність політичного сіонізму.
34. Політичний портрет Д. Бен-Гуріона.
35. Формування державних структур Ізраїлю.
36. Створення і діяльність Організації Визволення Палестини.
37. Кемп-Девідські угоди як спроба розв'язання близькосхідної кризи.
38. Проблеми і перспективи реалізації угоди «Мир в обмін на землю».
39. Створення і діяльність Організації Африканської Єдності (ОАЄ).
40. Політичний портрет А.Нето.
41. Основні напрямки співробітництва України з країнами Африки.

9. Форми роботи та критерії оцінювання.

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЕКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Контроль здійснюється за кредитно-трансферною системою. Зміст курсу поділений на 7 кредитів. Кожний кредит включає в себе лекції, семінарські заняття, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу даної частини курсу. Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: поточний контроль (письмові роботи – реферати, контрольні) і підсумковий контроль (залік-іспит).

Форма поточного контролю – усне опитування, тестування на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань(хронологічні таблиці, словник і т.і.), розробка проектів (ІНДЗ), творчі роботи

Періодична форма контролю – виконання кредитних контрольних робіт, тестування, контрольні роботи.

Форма підсумкового контролю:

VII семестр - підсумковий контроль (іспит) здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирихвальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Іспит: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Критерії оцінювання відповідей на студентів на семінарських заняттях

Враховується:

1. рівень осмислення навчального матеріалу;
2. рівень сформованості аналітичних умінь і концептуальних підходів;
3. повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мовлення;
4. використання додаткової літератури;
5. порівняння, зв'язок із практикою, висновки.

Бали	Критерії оцінювання
"Відмінно" – 5	Досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними класифікаціями. Відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.
"Добре" – 4	Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа базується на обраній класифікації. Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.
"Задовільно" – 3	Відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.
"Незадовільно" – 2	Студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження). Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Розподіл балів, які отримують студенти

Робота на семінарах, поточне тестування та самостійна робота												ККР	Накопичувальні і бали/Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
100	100	80	30	20	20	30	40	40	100	50	50	40	700
700 б.													

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 350 до 700 балів (за 7 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби діагностики

Засоби діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання та семінарських занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (есе, реферати, таблиця-зв'язок, пошуковий проект), презентації результатів дослідження, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу, наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу:

пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу;

проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, порівняльний аналіз;

ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки).

12. Рекомендована література

Базова:

Джерела та спогади:

1. Ататюрк М.К. Избранные речи и выступления. – М.,1966.
2. Ганди М.К. Моя жизнь. – М.,1969.
3. Из воспоминаний Ю.Цеденбала // Восток. – 1994.№ 4. – С.165-178.
4. Колобов О.А., Корнилов А.А., Сергунин А.А. Документальная история арабо-израильского конфликта: Хрестоматия. – Нижний Новгород, 1991.
5. Коммунистический Интернационал и китайская революция: Документы и материалы. – М.,1986.
6. Неру Дж. Автобиография. – М.,1955.
7. Неру Дж. Открытие Индии. В 2-х кн. – М.,1989.
8. Революционные мероприятия народного правительства Монголии в 1921-1924 г. Документы. – М.,1960.
9. Симуков А. Заметки о положении на периферии МНР за 1931 год //Восток. – 1994. № 5. – С.146-155.
10. Советы Сталина монгольскому премьеру: стенограмма бесед //ААС. – 1991, №6. – С.53-56.
11. Сунь Ятсен. Избранные произведения. – М.,1985.
12. Хрестоматия по новейшей истории. В 3-х т. М.,1960-1961.

Навчальна та узагальнююча література:

1. Бузов В.И. Новейшая история стран Азии и Африки (1945 – 2004): учеб. пособие. – Ростов н/Д: Феникс, 2005
2. Васильев Л.С. История Востока: В 2 т. – М.: Высшая школа, 2001. – Т.2
3. Васильев Л.С. История религий Востока. – М., 1988.
4. История Востока. Т.5.Кн. 1. Новейшая история Востока. 1914-1945 гг. – М., 2005.
5. [Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки \(1945-2002\): навчальний посібник.](#) – Вінниця: Видавництво «Фоліант», 2003. — 560 с.
6. Козицький А.М. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – 1999 рр.): Курс лекцій. – Львів: Афіша, 2000
7. [Меликсетов А.В. История Китая:](#) учебник. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Изд-во МГУ, Изд-во «Высшая школа», 2002. – 736 с.
8. Новейшая история стран Азии и Африки, XX век: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений: В 3 ч. / Под ред. А.М. Родригеса. – М.: ВЛАДОС, 2001
9. Новейшая история стран Азии и Африки. XX век. В 3-х частях. – М.,2001.
10. Родригес А. М. История стран Азии и Африки в новейшее время. – М., 2006.
11. [Родригес А.М., Пономарев М.В. Новейшая история стран Европы и Америки. XX век. Часть 1, 2.](#) – М.: Владос, 2003. — 464 стр.
12. Сергійчик І.М. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець XX ст.): Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2002.
13. Скрипник О. М. Нова історія країн Азії і Африки. Навчальний посібник. [2-ге вид., доп.] – Умань: ПП Жовтий, 2011. – 116 с.
14. Экономическая история зарубежных стран / Под ред. В.И.Голубовича. – М. 1996.

Наукова історична література:

1. Агаев С.Л. Еще раз о характере "переворота 3 хута" // НАА. – 1968. – № 6. – С.34-40.
2. Агаев С.Л. Иран в период политического кризиса 1920-1925 г. – М.,1970.
3. Агаев С.Л. К вопросу о характере переворота "3 хута" // НАА. – 1966. – № 5. – С.52-62.
4. Арабаджян А.З. Иран: власть,реформы, революции (XIX-XX в.). – М.,1991.
5. Белов Е. Как была ликвидирована автономия Внешней Монголии // ААС. – 1997. – № 5. – С.64-68.
6. Белов Е. Последний «живой бог» //ААС. – 1996. – № 3. – С.73-77.
7. Березный Л.А. Дискуссионные вопросы китайской революции 1924-1927 г.// Историография и источниковедение стран Азии и Африки . Выпуск XIV.Спб.,1992. – С.13-26.
8. Березный Л.А. Дискуссионные проблемы общей концепции истории китайской революции // Вестник ЛГУ.1990.Серия 2.Вып.2. – С.10-20.
9. Березный Л.А. О характере гоминьдановской государственности в период "нанкинского десятилетия". Проблема в историографии // Историография и источниковедение истории стран Азии и Африки. Выпуск IX. – Л.,1986. – С.21-61.
10. Березный Л.А. Революционный процесс в Китае в первой половине XX века и проблема создания новой национальной государственности // Историография и источниковедение истории стран Азии и Африки. .Выпуск XII. – Л.,1990. – С.11-32.
11. Гарушняц Ю.М. Борьба за признание Монголии // ПДВ. – 1997. – № 2. – С. 112-123.
12. Гасанова Э.Ю. Турция // Идеология национально-освободительного движения в странах зарубежного Востока. 1917-1947 гг. – М.,1964. – С.62-82.
13. Глунин В.И., Григорьев А.М. Коминтерн и китайская революция // ПДВ. – 1989. – № 1. – С.95-110.
14. Горячева Н., Цветова И. Земельная реформа в Японии // ПДВ, 1993. – №1. – С.66-74.
15. Данилов В.И. Турция 20-30-х годов: путь к демократии // Восток, 1997. – №.2. – С. 63-75.
16. Девяткина Т.Ф. Социально-политические взгляды С.Ч.Боса // Общественная мысль Индии : прошлое и настоящее. – М.,1989. – С.38-59.
17. Делюсин Л.П. ,Костяева А.С. Революция 1924-5-1927 г. в Китае : проблемы и оценки. – М.,1985.
18. Демократия в Японии. Современность и традиции. Круглый стол.// Восток, 1991. – № 4. – С.57-73.
19. Егорова М.Н. Об образовании партии свараджистов // Индия : проблемы истории национально-освободительного движения и современное политическое развитие. – М.,1980. – С.151-184.
20. Иванов М.С. Английский империализм и переворот 21 февраля 1921 г. // НАА, 1970. – № 3. – С.61-70.
21. Иванов М.С. К вопросу о характере переворота "3 хута" // НАА, 1968. – №5.
22. Из воспоминаний Ю.Цеденбала // Восток, 1994. – № 4. – С.165-178.
23. Исторический опыт Японии: в чем специфика? Круглый стол // ААС, 1990. – № 10. – С.29-33.

24. К 70-летию установления республиканского строя в Монголии. Круглый стол // ПДВ, 1994. – № 5. – С.75-91.
25. Киреев Н.Г. История этатизма в Турции. – М., 1991.
26. Коминтерн и Восток. – М.,1969.
27. Лузянин С. Монголия: между Китаем и Советской Россией (1920-1924) // ПДВ, 1995. – № 2. – С.71-84.
28. Лузянин С. Коминтерн, Монголия и китайская революция 1925-1927 г.// Восток , 1996. – № 1. – С.65-75.
29. Майстрова З.Е. Становление революционной власти в советских районах Китая.1927-1937 г. – Новосибирск,1988.
30. Мамаева Н.Л. Гоминьдан в национально-революционном движении Китая (1923-1927 г.). – М.,1991.
31. Мамаева Н.Л. Коминтерн в национально-революционном движении Китая. Основные направления взаимодействия между Коминтерном и гоминьданом в 1920-е г.// Востокведение и мировая культура. К 80-летию академика С.Л. Тихвинского: Сб.статей. – М.: Памятники исторической мысли, 1998. –С.290-315.
32. Мартышин О.В. Политические взгляды Джавахарлала Неру – М.,1981.
33. Меликсетов А.В. Социально-экономическая политика гоминьдана в Китае (1927-1937 г.). – М.,1977.
34. Мировоззрение Джавахарлала Неру. – М.,1971.
35. Моисеев П.П. Турция: от полуколониальной экономики империи к хозяйственной самостоятельности республики // Восток, 2002. – №2. – С.135-144.
36. Николаев А.И. Токийский процесс // ААС, 1996. – № 4. – С.44-47.
37. Персиц М.А. Застенчивая интервенция. –М.,1999.
38. Поцхверия Б.М. Турция между двумя мировыми войнами: очерки внешней политики. –М., 1992.
39. Рашковский Е. Восточная Азия и Россия: пути политического обновления // МЭ и МО, 1994. – № 1. – С.34-42.
40. Розалиев Ю.Н. Мустафа Кемаль Ататюрк // ВИ, 1995. – №.8. – С.57-77.
41. Роцин С. Пэлжидийн Гэндэн , монгольский премьер // Восток, 1999. – № 5. – С.116-125.
42. Роцин С. Они возглавили революцию // ААС, 1995. – № 9. – С.63-68.
43. Роцин С. Унгерн в Монголии // Восток, 1998. – № 6. – С.20-34.
44. Роцин С.К. М.И. Амагаев: годы в Монголии // Восток, 1997. – № 6. – С.43-52.
45. Роцин С.К. Уполномоченный Коминтерна (Турар Рыскулов в Монголии) // Восток, 1996. – № 4. – С.52-61.
46. Славинский Б.Н. Сан-Францисская конференция 1951 г. по мирному урегулированию с Японией и советская дипломатия // ПДВ, 1994. – № 1. – С.80-100.
47. Ушаков А. Феномен Ататюрка. Турецкий правитель, творец и диктатор. – М., 2002.
48. Шорр Б.К. К развитию общественно-политических взглядов С.Ч.Боса в 30-е г. // Политическое развитие и общественная мысль Индии в новое и новейшее время. – М.,1976. – С.309-341.
49. Шорр Б.К. Независимость и прогресс. Об эволюции программных установок Индийского национального конгресса до завоевания независимости // Узловые проблемы истории Индии. – М.,1981. – С.209-230.
50. Шумяцкий Б.З. На посту советской дипломатии. –М., 1960.

51. Юрьев М.Ф. Революция 1925-1927 г. в Китае. – М.,1968.

Допоміжна:

Джерела та спогади:

1. Акимкина Н.А., Люксембург М.А. Практикум по истории стран зарубежного Востока (Индия, Иран, Турция). – М., 1963.
2. ВКП(б), Коминтерн и национально-революционное движение в Китае. Т.1-5. – М.,1994 – 2007.
3. Владимиров П.П. Особый район Китая. – М.,1973.
4. Ганди И. Статьи, речи. Интервью. – М.,1975.
5. Дэн Сяопин. Основные вопросы современного Китая. – М.,1988.
6. Желуховцев А.А. «Культурная революция» с близкого расстояния. – М.,1973.
7. Каддафи М. Зеленая книга. – М.,1991.
8. Мао Цзэдун. Избранные произведения. В 4-х т. – М., 1941-1953.
9. Прасад Р. Автобиография. – М.,1961.
10. Пу И. Воспоминания Пу И – последнего императора Китая. – М.,1968.
11. Пэн Дэхуай. Мемуары маршала. – М., 1988.
12. Советско-монгольские отношения.1921-1966. Сборник документов. –М.,1966.
13. Сунь Ятсен. Избранные произведения. – М.,1985
14. Хомейни Р.М. Завещание. – М.,1989
15. Черепанов А.И. Записки военного советника в Китае. – М.,1976.
16. Чуйков В.И. Миссия в Китае. Записки военного советника. – М., 1981.
17. Шумяцкий Б.З. На посту советской дипломатии. – М., 1960.

Навчальна та загальна література:

1. Алиев С.М. История Ирана. XX век. – М.,2004.
2. Антонова К.А., Бонгард-Левин Г.М., Котовский Г.Г. История Индии. – М.,1979.
3. Бузов В.И. Новейшая история стран Азии и Африки (1945-2004): учебное пособие. – Ростов на Дону, 2005.
4. Гасратян М.А., Орешкова С.Ф., Петросян Ю.А. Очерки истории Турции – М.,1983.
5. Говоров Ю.Л. История стран Азии и Африки в новейшее время. Основы лекционного курса. – Кемерово. 1997.
6. Годс М.Реза. Иран в XX веке. Политическая история . – М.,1994.
7. История Афганистана. – М.,1982.
8. История Востока. Т.4. Книга 1. Восток в новое время (конец ХУШ-начало XX в.). – М.,2004.
9. История Кореи. В 2-х т. Т.2. – М., 1974.
10. История стран Южной и Тропической Африки (1918-1988). – М.,1989.
11. История Японии. В 2-х т. – М.,1996.
12. История Японии.(1945-1975). – М.,1978.
13. Кальвокоресси Питер. Мировая политика.1945-2000. В 2-х кн. –М.,2000 или 2003.
14. Новейшая история арабских стран Азии. ,1989.
15. Новейшая история арабских стран Африки. – М.,1990.
16. Новейшая история Вьетнама. – М.,1984.
17. Новейшая история Китая.1917-1927 г. – М.,1983.
18. Новейшая история Китая.1928-1949 г. – М.,1984.

19. Политическая история государств Азии и Северной Африки: XX век. – М.,1996.
20. Родригес А.М. История стран Азии и Африки в новейшее время в вопросах и ответах: учебное пособие. – М.,2006.
21. Трошин Ю.А. История стран Азии и Африки в новейшее время. Курс лекций. – Мурманск, 2001.
22. Юрьев М.В. История стран Азии и Северной Африки после второй мировой войны. – М.,1994

Наукова історична література:

1. Агаев С.Л. Рухолла Мусави Хомейни // ВИ, 1989. – №6. – С.79-100.
2. Актуальные проблемы современной Японии. – М.,1991.
3. Бажанов Е.П. Китай и внешний мир. – М.,1990.
4. Бакланов А. Ближневосточный мирный процесс: как восстановить динамику ? // ААС, 2006. – №6. – С.32-42.
5. Барач Д. Дэн Сяопин. – М.,1989.
6. Барский К.М. Что такое «сяокан»? // Восток, 1992. – М., № 5. М.С.44-51.
7. Бурмистров П. Имеет ли решение « Курильская проблема»? // ААС, 2007. – № 1. – С.11-15.
8. Ванин Ю. Некоторые аспекты корректировки исследований по истории Кореи (1945-1955 гг.) // ПДВ, 1996. – № 5. – С.115-123.
9. Ванин Ю.В. Окончание второй мировой войны и Корея // ПДВ, 1995. – № 6. – С.61-71.
10. Ванин Ю. Изменения конституционного строя КНДР //ПДВ, 1999. –№2. – С.43-52.
11. Васильев А. Россия на Ближнем и Среднем Востоке: от мессианства к прагматизму. – М.,1993.
12. Васильев А.М. Гражданское общество в Африке: реалии и мифы // Восток, 1995. – № 2. – С.5-11.
13. Виганд В.К. Африка – два мифа – одна реальность // Восток, 1995. – № 5. – С.91-105.
14. Влахова А.С. Западная Африка: анатомия государственных переворотов // Восток, 1995. – № 5. – С.23-36.
15. Володин А.Г., Шаститко П.М. Пусть не обманет надежда (жизнь и борьба Д.Неру). – М.,1990.
16. Воронцов В.Б. Судьба «китайского Бонапарта» . – М.,1987.
17. Галенович Ю.М. Цзян Чжунчжэн, или неизвестный Чан Кайши. – М.,2000.
18. Гопал С. Джавахарлал Неру. Биография. В 3-х т.Т.1-2.. – М.,1989.
19. Горев А.В. Махатма Ганди. – М.,1988.
20. Горев А.В. Роса на лотосе. Индира Ганди: мечты и свершения. – М.,1987.
21. Давидсон А.Б. Антирасистский расизм? // ННИ, №.2. – С.51-71.
22. Делюсин Л. Каково место Мао Цзэдуна в истории страны // ААС, 2001. – № 2. С.22-26.
23. Дискуссионные проблемы японской истории. – М.,1991.
24. Дорошенко Е.А. Шиитское духовенство в современном Иране. – М.,1985.
25. Егорова М.Н. Об образовании партии свараджистов // Индия: проблемы истории национально-освободительного движения и современное политическое развитие. – М.,1980. –С.151-184.

26. Егорова Н.И. «Иранский кризис» 1945-46 г. по рассекреченным архивным документам // ННИ, 1994. – № 3. – С.24-42.
27. Ерекешева Л. Раздел Британской Индии: новый взгляд на драматические события полувекковой давности // ААС, 1998. – № 2. – С.64-69.
28. Жебин А. Некоторые механизмы социального контроля в КНДР // ПДВ. 1996. – №6. – С.19-31.
29. Жуков В.В. Китайский милитаризм. 10-20-е годы XX в. – М., 1988.
30. Захарова Т.Ф. Политика Японии в Маньчжурии. 1932-1945. – М., 1990.
31. Иванов М.С. Английский империализм и переворот 21 февраля 1921 г. // НАА, 1970. – № 3. – С.61-70.
32. Идеология национально-освободительного движения в странах зарубежного Востока. 1917-1947. – М., 1984.
33. История национально-освободительной борьбы народов Африки в новейшее время. – М., 1978.
34. Иранская революция. 1978-1979. Причины и уроки. – М., 1989
35. Капитализм на Востоке во второй половине XX века. – М., 1995.
36. Каткова З.Д. Китай и державы. 1927-1937. – М., 1995.
37. Кашин В. Пандит Джавахарлал Неру // ААС, 2005. – № 6. – С.41-46; №7. – С.46-50.
38. Ки Кван Со. Московское совещание министров иностранных дел (декабрь 1945 г.) и раскол Кореи // ПОД, 1997. – № 5. – С.97-108.
39. Китай: история в лицах и событиях. – М., 1990.
40. Кобелев Е. «Рыцарь революции» (о Хо Ши Мине) // ААС, 2003. – № 2. – С.47-50.
41. Колониальные империи и неоколониализм в свете современного миропорядка: возможность переоценки? Круглый стол // ААС, 2004. – № 7. – С.2-29.
42. Концельман Г. Арафат. – Ростов на Дону, 1998.
43. Коминтерн и Восток. – М., 1969.
44. Корея должна быть единой. Круглый стол. // ААС, № 8. – С.36-43.
45. Курилы – острова в океане проблем. – М., 1998.
46. Кургун В.Т. Афганистан в 20-30-е гг. XX в. – М., 1979.
47. Ланьков А.Н. Северная Корея 1945-1948 гг.: от освобождения до провозглашения // ПДВ. // ПДВ, 1991. – № 6. – С.104-112.
48. Ланьков А.Н. Борьба фракций и становление режима единоличной власти в КНДР // Восток, 1992. – № 5. – С.77-88.
49. Ланьков А.Н. Ким Ир Сен: опыт биографического очерка // Восток, 1993. № 4. – С.60-72.
50. Ланьков А.Н. Кризис 1956 г. в КНДР // Восток., 1995. – № 4. – С.105-118.
51. Ланьков А.Н. Разгром некоммунистических партий в КНДР (1945-1959 гг.) // Восток, 1999. – № 4. – С.36-49.
52. Ланьков А.Н. Возникновение и деятельность «советской группировки» в КНДР (1945-1960 гг.) // Восток, 2003. – № 1. – С.104-108.
53. Латышев Н.А. Япония накануне и в годы второй мировой войны // ПДВ, 1986. – № 1. – С.108-114.
54. Левин З.И. Общественная мысль на Востоке. Постколониальный период. – М., 1999.
55. Ляховский А.А. Трагедия и доблесть Афгана. – М., 1995.
56. Мазуров И.В. Японский фашизм. – М., 1996.

57. Майстрова З.Е. Становление революционной власти в советских районах Китая. 1927-1937 г. – Новосибирск, 1988.
58. Малышева Д.Б. Религиозный фактор в вооруженных конфликтах современности. Развивающиеся страны Азии и Африки в 70-80-е г. – М., 1991.
59. Мамедова Н. Тернистый путь трансформации исламской государственности // ААС, 2004. – № 1. – С.14-18.
60. Мартышин О.В. Политические взгляды Джавахарлала Неру. – М., 1981.
61. Мартышин О.В. Политические взгляды Мохандаса Карамчанда Ганди. – М., 1970.
62. Мартышин О.В. Политик и святой (к 50-летию гибели Махатмы Ганди) // Восток, 1998. – № 5. – С.108-124.
63. Меликсетов А.В. «Новая демократия» и выбор Китаем путей развития // ПДВ, 1996. – № 1. – С.82-95.
64. Меликсетов А.В. Бюрократический капитал в Китае. (Экономическая политика гоминьдана и развитие государственного капитализма в 1927-1937 г.) – М., 1972.
65. Меликсетов А.В. Победа китайской революции. – М., 1989.
66. Меликсетов А.В. Социально-экономическая политика гоминьдана в Китае (1927-1937 г.). – М., 1977.
67. Мировоззрение: Джавахарлала Неру. – М., 1973.
68. Миротворчество на Африканском континенте (по материалам «круглого стола») // ААС, 2007. – № 1. – С.18-23
69. Панцов А.В. Тайная история советско-китайских отношений. Большевики и китайская революция (1919-1927 гг.) – М., 2001.
70. Попов В. Исламский фактор в мировой политике // ААС, 2004. – № 1. – С.9-13.
71. Мирский Г.И. Роль армии в политической жизни стран «третьего мира». – М., 1989.
72. Молодяков В. Принц-пассионарий (Судьба Фумимаро Коноэ) // ПДВ, 1993, – № 2, – С.118-126.
73. Мясников В.С. Мао Цзэдун // ВИ, 1990. – № 1. – С.73-96.
74. Надиров Ш. Драматический финал карьеры Цеденбала // ААС, 1995. – № 11. – С.30-35; 1996. – № 5. – С.16-19.
75. Насенко Ю.П. Дж.Неру и внешняя политика Индии. – М., 1975
76. Попов В. Исламский фактор в мировой политике // ААС, 2004. – № 1. – С.9-13.
77. Примаков Е.М. Анатомия ближневосточного конфликта. – М., 1978.
78. Райков А.В. Амритсарская трагедия 1919 г. и освободительное движение в Индии. – М., 1985.
79. Райков А.В. Национально-революционные организации Индии в борьбе за свободу. 1905-1930 г. – М., 1979.
80. Райков А.В. Субхас Чандра Бос // ВИ, 1994. – № 5. – С.167-170.
81. Райков А.В. Суд, приблизивший свободу // ААС, 1996. – № 6. – С.26-30.
82. Рощин С.К. М.И. Амагаев: годы в Монголии // Восток, 1997. – № 6. – С.43-52.
83. Рощин С.К. Уполномоченный Коминтерна (Турар Рыскулов в Монголии) // Восток, 1996. – № 4. – С.52-61.
84. Селищев А.С. Японская экспансия: люди и идеи. – Иркутск, 1993.
85. Сенаторов А.И. Политические партии Японии: сравнительный анализ программ. Организации и парламентской деятельности (1945-1992 гг.). – М., 1995.
86. Симония Н.А. Страны Востока: пути развития. – М., 1975.

87. Складов Л.Е. Иран 60-80-х г: традиционализм против современности. Революция и контрреволюция. – М., 1993.
88. Славинский Б. Корейская война 1950-52 гг.: современное переосмысление // ПДВ, 1991. – № 2. – С.80-90.
89. Современная Япония. Некоторые вопросы внешней и внутренней политики. – М.,1998.
90. Спольников В.Н. Афганистан. Исламская оппозиция: истоки и цели. – М.,1990.
91. Титов А.С. Из истории борьбы и раскола в руководстве КПК.1935-1936 г. – М.,1979.
92. Тихвинский С.Л. Завещание китайского революционера. – М.,1986.
93. Тихвинский С.Л. Путь Китая к объединению и независимости. 1898-1949. По материалам биографии Чжоу Эньлая. – М.,1996.
94. Ульяновский Р.А. Политические портреты борцов за национальную независимость. – М.,1983.
95. Усов В.Н. КНР: от «большого скачка» к «культурной революции». – М.,1998.
96. Фадеева И.Л. Концепция власти на Ближнем Востоке. – М.,1993.
97. Шорт Ф. Мао Цзэдун. – М.,2001.
98. Шубин Г.В. ЮАР: Создание нерасового государства. – М.,1998.
99. Эволюция восточных обществ: синтез традиционного и современного. – М.,1986.
100. Юрлов Ф. Индийская демократия в действии: Конгресс вновь пришел к власти// ААС, 2004. – № 10. – С. 22-26; 2005. – №2. С.32-39.

Довідникові видання:

1. Африка. Энциклопедический справочник. В 2-х т. – М.,1986,1987 г.
2. Вся Азия. Географический справочник. Государственное устройство, природа, население, история, культура. – М.,2003.
3. Страны мира: Справочник / Под общ. ред. И.С.Иванова. – М.: Республика, 1999.

Періодичні видання:

1. Азия и Африка сегодня.
2. Восток.
3. Курьер ЮНЕСКО.
4. Мировая экономика и международные отношения.
5. Проблемы Дальнего Востока.
6. Этнографическое обозрение.

13. Інформаційні ресурси:

1. <http://www.africana.ru>
2. <http://www.asiapacific.narod.ru>
3. <http://bigchina.ru>
4. <http://www.bsigroup.ru>
5. <http://www.erudition.ru>
6. <http://www.gumer.info>
7. <http://www.hrono.ru>
8. <http://www.infotrash.ru>

9. <http://www.japantoday.ru>
10. <http://wcry.narod.ru>
11. <http://www.oriental.ru>
12. <http://www.vostlit.info>
13. <http://orientbgu.narod.ru>

Методичне забезпечення:

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни.

2. Іванова Т.Ю. Новітня історія країн Азії та Африки. Частина перша. 1900-1945 рр.: Навчально-методичний посібник для студентів вищих закладів освіти. / Навчально-науковий інститут історії та права Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв: МНУ, 2017. – 107 с.

(Протокол вченої ради МНУ імені В.О. Сухомлинського від 30 червня 2017 р.).

Ел. варіант в депозитарії МНУ: <http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/handle/123456789/144>

3. Іванова Т.Ю. Новітня історія країн Азії та Африки (1900-1945 рр.): методичні матеріали до самостійної роботи студентів історичних спеціальностей / Навчально-науковий інститут історії та права Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв: МНУ, 2017. – 129 с.

(Протокол вченої ради МНУ імені В.О. Сухомлинського від 30 червня 2017 р.).

Ел. варіант в депозитарії МНУ: <http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/handle/123456789/151>